

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (K. F.)

Cím: Egy magyar múzeum — ládákban

Forrás: Vitrádok

Bp.
(Hely)

1922. I. 29
(Idő)

(Köt. v. fiz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

Fo8

Hely

Néprajzi Múzeum

Idő

"1922"

Személy

Helyszám

Egy magyar múzeum — ládákban

Milliárdos kincsek őrizet nélkül — A tűzoltósági jelentés — A helyezik el a Néprajzi Múzeumot

(A Vitrádok tudósítójától.) Épp egy éve hatalmas vihar dühöngött végig Budapest felett. Fákat sodort ki, cégtáblákat tépett le, ablakokat zúzott be, embereket vágott a földhöz, rombolt, pusztított mindenfelé. A legnagyobb kárt a városligeti Iparcsarnokban okozta, ahol az üvegtető nagyrészt szakította be s ezáltal a szabad ég alá került a Néprajzi Múzeum ott elhelyezett gyűjteménye. A hatóságok és a tudományos világ felszisszentek: tető alá, más helyiségben kell elhelyezni a Néprajzi Múzeumot. Nagy miniszter-, államtitkár- és polgármesterjárás indult meg az Iparcsarnokba s elhangzott az ígéret: rövid időn belül okvetlenül gondoskodni fognak a múzeum elhelyezéséről.

Egy hosszú év telt el azóta, elégséges idő arra, hogy a hurcolkodás megtörténjék s az új helyiségben berendezkedhessenek. Meglátogattam a múzeumot. Mielőtt tapasztalatainkról beszámolnánk, ideírjuk illetékesek számára a címet:

Kül — Évenként ismétlődő képzőművészeti főiskolában néprajzi múzeumot

Néprajzi Múzeum, VI. Városliget, Iparcsarnok.

A nagyközönség részére — zárva

Nagy sárgára mázolt négyyszögletes pajta éktelenkedik a Városliget kellős közepén. A Kelet-hez címzett csupasz fal baloldali sarkán egy kis kapu húzódik meg; rajta egy tábla:

A Magyar Nemzeti Múzeum Néprajzi Osztályátóvá bi intézkedésig a nagyközönség részére zárva

Megnyomom a csengőt s pár percnyi várakozás után befűröl csoszogás hallatszik, majd megcsikordul a rozsdás zár. Első önkéntelen mozdulattal felhajtom a kabátom gallériáját, mert bár odakinél is nulla alatt nyolc fokot mutat ugyan a hőmérő, de itt még legalább négy-öt fokkal hidegebb van.

Egy igazgató — cellában

Csak végigsietek az egymás mellé zsúfolt tömött üvegszekrények között s pár pillanat múlva az igazgató ajtaján kopogtatok. Az ajtó kinyílik s én

egy három lépés széles, nem sokkal hosszabb fehérre meszelt cellában bemutatkozom dr. Batty Zsigmond igazgatónak. Egyesült erővel kiszabadítunk egy széket a rárakot képek és könyvek közül, leülünk s Batty igazgató belekezd egy balkáni zü mesébe.

— Csodálkozok ugy-e, hogy a tavalyi hivatalos ígéretek után még mindig itt talál bennünket? Ígéretekben azóta sem volt hiány s ha ígéretekben építeni lehetne, ma már nem is egy, hanem öt hatalmas palota állana rendelkezésünkre. A miniszter most végre úgy rendelkezett, hogy a Képzőművészeti főiskola helyiségét fogjuk megkapni, ezt pedig a hőmérőgyi kadetfiskolába teszik ki. Megkapják azonkívül az Andrássy-uti tanterműzeum termét is, mely múzeumot az epreskerthi művésztelepre helyezik ki.

— És az a helyiség megfelelne? — kérdelem.

Múzeum — becsomagolva

— Dehogyan felelne meg. Az ottani helyiség ugyanakkora mint az itteni, márpedig ennél legalább kétszerekkora helyre volna szükségünk. A múzeum most agyonzsúfolt, élvezhetetlen darcára, hogy a tárgyak kétharmad részét raktárszerűleg ládákban őrizzük. A vihartól beszakított tetőt ké-

millióért rendbehoztuk s most — március 15-én esik be az eső. Az én cellámat is bevakoltuk, mert ez is teljesen be volt ázva. Fűteni ezt a hatalmas pajtát nem lehet s ezért kénytelenek

vagyunk októbertől májusig a múzeumot zárva tartani. A hideg szintén nagy kárt okoz, mivel így télen tizenöt fokra is leszáll a hőmérő, nyáron pedig harminc fokra is felülemelkedik s ez a hőkülömbőség megrepesztette a tárgyakat. Repedezik pusztul minden. Tele vagyunk egerekkel, patkányokkal, denevérekkel is, melyek mind segítők nek a pusztításban.

Milliárdok őrizet nélkül

— Múzeumunk készletét azért állandóan gyarapítjuk, minthogy a kormánytól szép szubvenciót kapunk erre a célra. Milliárdokat érő holmik vannak itt fölhalmozva

— S ki őrzi az épületet?

— A jó Istenen kívül csak egy rendőr, akinek a posztja a Gerbeaud-tól egész föl a Hermína-utig terjed, aki miatt tehát egész nyugodtan alkár társzekerekkel kirabolhatnak bennünket. Portásnak vagy őrnök nem szabad lakni az épületben, mivel könnyen tüzet okozhat. Az épület másik részében azonban, ahol különböző vásárokat szoktak rendezni, állandóan egy sereg munkás dolgozik, akik dohányoznak, világítanak, szóval tűz keletkezésére számos alkalmat teremtenek. Ha pedig itt egyszer tűz üt ki, ez a sok fertőtlenített szerekkel átitott holmi fölrobban és elég, mielőtt egyáltalán segítség érkezhetne.

— S mit szól ehhez a tűzoltóság?

— A hatodik kerületi tűzoltóság ezerkilencszázhat óta minden évben megteszi a hivatalos jelentését, ami így hangzik: az Iparcsarnok épülete a

legnagyobb mértékben tűzveszélyes.

Ki felelős ?

— Felelősséget tehát a tűzoltóság nem vállal. Mi, az igazgatóság, szintén bejelentettük, hogy ily körülmények között *semmi bejelentést a felelősséget nem vállaljuk.* Ugyanilyen kijelentést tett a minisztérium illetékes ügvosztálya is. Tehát senki nem vállal felelősséget ott, ahol az ország milliárdos értékei vannak felhalmozva.

— Mi már nem is panaszkodunk, csak dolgozunk, s fájdó szívvvel nézzük a nemzeti vagyon pusztulását.

— De azért mi *kulturnemzet* vagyunk — bucsuzik fanyar mosollyal az igazgató.

Mégegyszer végigrohanok a jéghideg pajtán, ahol multunk és jelenünk népkulturáink megbecsülhetetlen tanulelei ládába és szekrényekbe gyömszölve áznak, fagynak és pusztulnak. A rozsdás zár mégegyszer megnyikordul.

— Adjon Isten jónapot — köszön az öreg szolga.

Visszanézek. Milyen furcsa, hogy magyarul szólt. Azt hittem, Romániában vagyok.
(k. r.)